

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van vrijstaande torens bij het NMBS-station van Aalst, behorende tot het oorspronkelijk ontwerp van J.P. Cluysenaar in Aalst

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 6 maart 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen "vrijstaande torens bij het NMBS-station van Aalst, behorende tot het oorspronkelijk ontwerp van J.P. Cluysenaar" in Aalst ;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 7 november 2013,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische, de artistieke en de industrieel-archeologische waarde als monument:

vrijstaande torens bij het NMBS-station van Aalst, behorende tot het oorspronkelijke ontwerp van J.P. Cluysenaar, gelegen in
Aalst, Statieplein 9
bekend ten kadaster:

Aalst, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer 995V (deel)
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Het station van Aalst was het belangrijkste knooppunt op de private spoorlijn 'Dender en Waas' die in concessie werd gegeven in mei 1852 aan de 'Société Anonyme du chemin de fer de Dendre-et-waes et de Bruxelles vers Gand par Alost'. Het station geldt als belangrijkste station langs de lijn en werd net als alle andere spoorweggebouwen langs de lijn vorm gegeven door huisarchitect van de Société: Jean-Pierre Cluysenaar.

Historische , in casu bouwhistorische waarde:

Het station van Aalst geldt als vlaggenschip van de lijn 'Dender en Waas' en werd vorm gegeven door huisarchitect van de compagnie: Jean-Pierre Cluysenaar. Zijn opdracht was dubbel: ontwerp van spoorweggebouwen waarvoor geen historische voorbeelden bestonden en een vormentaal vinden die reizigers verwelkomde maar tevens stadsbewoners een gevoel van trots moest geven. Daarom koos Cluysenaar ervoor niet enkel het station te ontwerpen maar ook het aansluitende plein en stratenpatroon. Daardoor kon hij   n wand van het plein invullen met zijn stationsontwerp (hoofdgebouw + 2 torens). De voorzijde van het station was gericht op de stad wat voor zijn stationsontwerpen afweek van alle andere stations langs de lijn die gericht waren op de spoorweg. Beide torentjes herbergden functies gekoppeld aan het aankomend verkeer ("Bureau de l'Octroi" en "Corps de Garde") en sluiten het stationsplein op de hoeken visueel af.

Artistieke waarde:

Jean-Pierre Cluysenaar koos voor een 'station de ville' met grootse allure en dimensies. Gelegen in de stad Aalst kreeg het kasteelallures met een arcadengalerij, torens (3 stuks!,   n geïntegreerd in het hoofdgebouw en twee losstaande) , kantelen, steekboogfriezen, steekboognissen, druiplijsten, ... verwijzend naar de historische gebouwen in de binnenstad. Hij vervulde zijn pseudo-middeleeuwse, pittoreske stijl met het gebruik van lokale, Belgische materialen als rode Boomse baksteen (papesteen) voor het metselwerk en blauwe hardsteen uit Soignies of Maffles voor details en zuilen aangevuld met houtwerk in superieur Noors grenen.

Industrieel-archeologische waarde:

Indrukwekkend 'station de ville' uit 1854 - 1856 langs de nieuw aangelegde concessiespoorlijn Dender en Waas. Het gebouw geldt als een nieuw 19de-eeuws gebouwentype gekoppeld aan de introductie van het spoor in Vlaanderen waarvoor nieuwe gebouwentypes en vormgeving dienden ontwikkeld. Het station van Aalst is het

enige bewaarde station dat in zijn exterieur (hoofdgebouw en twee torenvormige bijgebouwen) de visie van Cluysenaar omtrent spoorarchitectuur, zijn functies en uitstraling, in stedelijke context zichtbaar maakt.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten; gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS

28 JAN. 2014